

LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 M. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO 2014–2018 M. ATASKAITOS SANTRAUKA VISUOMENEI

1. FINANSINIS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

2014–2020 m. Programos įgyvendinimui skirta 2,1 mlrd. Eur, iš kurių ES dalis sudaro 1,66 mlrd. Eur, o nacionalinio finansavimo lėšos – 438,25 mln. Eur. 2014–2018 m. pagal Programą patvirtintos paramos suma siekė 1.184,22 mln. Eur ir sudarė daugiau nei pusę (56 proc.) visų Programos įgyvendinimui skirtų lėšų. Daugiausiai paramos lėšų buvo patvirtinta pagal 2A ir 6B tikslines sritis, taip pat pagal prie ketvirtąjo prioriteto prisidedančias tikslines sritis. 2014–2018 m. pagal Programą išmokėtos paramos suma siekė 995,33 mln. Eur, t. y. 47 proc. Programai skirtų lėšų, iš kurių ES dalis sudarė 800 mln. Eur. 2014–2018 m. pagal Programą Europos Komisijai buvo deklaruota 945,5 mln. Eur suma, t. y. 45 proc. Programai skirtų lėšų, iš kurių ES dalis sudarė 757,6 mln. Eur.

Programos prioritetų lygmeniu didžiausia dalis paramos buvo išmokėta pagal ketvirtąjį prioritetą, kuomet ši suma sudarė daugiau nei 44 proc. visų 2014–2018 m. pagal Programą išmokėtų lėšų. Pagal antrąjį prioritetą taip pat buvo išmokėta reikšminga dalis visų išmokėtų lėšų – daugiau kaip 37 proc. Daugiausia prie to prisidėjo pagal 2A išmokėta parama, kuri sudarė daugiau kaip 33 proc. visų išmokėtų lėšų.

Programos priemonių lygmeniu daugiausiai paramos buvo išmokėta pagal priemonę M4 „Investicijos į materialųjį turtą“ – beveik 339 mln. Eur. Taip pat daug išmokėtų lėšų buvo pagal priemonę M13 „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių“ – 276 mln. Eur.

2. PROGRAMOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS

2014–2018 m. buvo pradėti įgyvendinti visi šeši Programos prioritetai ir visos jų tikslinės sritys. Pagal visas jas buvo rinktos ir patvirtintos paraiškos, patvirtinta parama. Liko tik viena tikslinė sritis (5C, skirta atsinaujinančių energijos išteklių skatinimui), pagal kurią parama kaip ir pernai dar nebuvo išmokėta ir deklaruota Europos Komisijai. Nepaisant to, 2018 m. visgi tikėtina 5C tikslinės srities įgyvendinimo pažanga, kadangi pagal ją buvo patvirtinta dar viena paraiška (įgyvendinimui numatyta apie 2 mln. Eur), kuri prisidės prie 2014–2017 m. jau patvirtintų 8 paraiškų, kurių įgyvendinimui numatyta daugiau kaip 12 mln. Eur.

1 PRIORITETAS. ŽINIŲ PERDAVIMO IR INOVACIJŲ ŽEMĖS ŪKIO, MIŠKININKYSTĖS SEKTORIUOSE IR KAIMO VIETOVĖSE SKATINIMAS

2014–2018 m. parama buvo patvirtinta ir išmokėta pagal visas tris prie 1 prioriteto prisidedančias priemones. 1 prioritetui patvirtinta lėšų suma siekė daugiau nei 23 mln. Eur, išmokėta – daugiau nei 14 mln. Eur. Iki 2018 m. pabaigos įgyvendintas 31 projektas, kuris buvo susijęs su profesiniu mokymu, t. y. 29 projektais daugiau nei iki 2017 m. pabaigos. Šiuose projektuose iš viso dalyvavo 6.186 mokymų dalyvių. Pagal M02 „Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos“ priemonę teikiamoms paslaugomis pasinaudojo 4.818 paramos gavėjų, kurių didžioji dalis buvo konsultuojami agrarinės aplinkosaugos klausimais. 2018 m. pagal šią priemonę buvo išmokėta 1,2 mln. Eur. 2018 m. taip pat buvo įsteigtos ir pradėjo veikti 7 Europos inovacijų partnerystės (toliau – EIP) veiklos grupės. Be to, iki 2018 m. pabaigos pradėti įgyvendinti 8 bendradarbiavimo projektai. 6 iš jų prisideda prie ekonominės veiklos rezultatų gerinimo, 2 – prie ekosistemų atkūrimo, išsaugojimo ir gerinimo.

2 PRIORITETAS. ŽEMĖS ŪKIO KONKURENCINGUMAS IR TVARUS MIŠKŲ VALDYMAS

2014–2018 m. pagal 2 prioritetą patvirtinta lėšų suma siekė 446 mln. Eur. Iki 2018 m. pabaigos pagal antrąjį prioritetą išmokėtos paramos suma siekė 347 mln. Eur ir sudarė 57 proc. visos šiam prioritetui

skirtos lėšų sumos, kuri lyginant su 2017 m. padidėjo 10 procentinių punktų. Tiek pat procentų prioritetui skirtos sumos sudarė ir Europos Komisijai deklaruotos lėšos. Didžiausia paramos lėšų dalis buvo išmokėta pagal 2A tikslinę sritį, skirtą ūkių modernizavimui skatinti, o mažiausia – pagal 2C tikslinę sritį, skirtą miškininkystės ekonominės vertės didinimui. 2014–2018 m. iš viso buvo paremtos 3.379 žemės ūkio valdos, iš kurių 2.918 įgyvendino investicijų į ūkių restruktūrizavimą ir modernizavimą projektus, o 461 – jaunųjų ūkininkų įsikūrimo projektus. Taip pat buvo paremti 2.385 smulkūs ūkiai, siekiant jiems sudaryti sąlygas aktyviau dalyvauti rinkoje. Be to, buvo vykdomos investicijos į su žemės ūkio ir miškininkystės plėtra, modernizavimu ar pritaikymu susijusią infrastruktūrą. Šioje srityje buvo įgyvendinti 161 žemės ūkio vandentvarkos projektai, kurių įgyvendinimui išmokėta 52,2 mln. Eur. Taip pat buvo įgyvendinti 14 projektų, dvigubai daugiau nei 2017 m., skirtų miškų infrastruktūrai gerinti, o jiems išmokėtos paramos suma siekė 1,1 mln. Eur. Pagal 2 prioritetą investicijos taip pat buvo skirtos ir miškininkystės technologijų diegimui bei miško produktų perdirbimui ir rinkodarai. Šioje srityje iki 2018 m. pabaigos buvo įgyvendinti 49 projektai, kuriems išmokėtų lėšų suma sudarė daugiau nei 2,2 mln. Eur.

3 PRIORITETAS. MAISTO TIEKIMO GRANDINIŲ ORGANIZAVIMO SKATINIMAS

2014–2018 m. pagal 3 prioritetą visų patvirtintų lėšų suma siekė 53,5 mln. Eur. Išmokėtos paramos suma siekė 34 mln. Eur ir sudarė beveik 21 proc. visos šiam prioritetui skirtos lėšų sumos. Beveik visos išmokėtos lėšos iki 2018 m. pabaigos buvo deklaruotos Europos Komisijai. 2014–2018 m. parama buvo išmokėta šioms prie 3A tikslinės srities prisidedančioms veikloms: žinių perdavimui ir informavimui, konsultavimo paslaugoms, ūkininkų dalyvavimui žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemose ir su tuo susijusių patiriamų išlaidų kompensavimui, taip pat ūkių modernizavimui, žemės ūkio produktų perdirbimui, rinkodarai ir plėtrai, siekiant aukštesnės produktų kokybės. Buvo užbaigti 34 projektai, kuriems skirta parama investicijoms žemės ūkio valdose bei investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą. Svarbu paminėti, kad 2018 m. pagal 3A tikslinę sritį paramos lėšos buvo išmokėtos 241 žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų dalyviui: 162 dalyviams pagal tęstinius 2007–2013 m. KPP įsipareigojimus ir 79 pateikusiems naujas paraiškas pagal 2014–2020 m. KPP. 2018 m. įgyvendinant 3B tikslinę sritį, skirtą paskatinti žemės ūkio valdų dalyvavimą rizikos valdymo sistemose, patvirtinta ir išmokėta daugiau kaip 3,1 mln. Eur paramos, kurią gavo 582 ūkio valdos (1,4 karto daugiau nei 2017 m.). Buvo įgyvendinti 795 projektai, pagal kuriuos teikta parama pasėlių ir augalų draudimo įmokoms. pasinaudojo 795 ūkių. Tuo tarpu buvo įgyvendinti 86 projektai, pagal kuriuos teikta parama gyvūnų draudimo įmokoms.

4 PRIORITETAS. APLINKOSAUGA – BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ, VANDENS IR DIRVOŽEMIO

Siekiant 4 prioriteto tikslų, yra įgyvendinamos 3 horizontalaus pobūdžio priemonės (M01, M02 ir M16), 2 investicinės (M04 ir M08) bei 5 kompensacinio pobūdžio plotinės priemonės (M10, M11, M12, M13 ir M15). 2014–2018 m. paramos lėšos buvo patvirtintos ir išmokėtos pagal visas prie 4 prioriteto prisidedančias priemones. 2014–2018 m. patvirtinta lėšų suma siekė beveik 453 mln. Išmokėtos paramos suma siekė 440 mln. Eur ir sudarė 62 proc. visos šiam prioritetui skirtos lėšų sumos. Beveik visos išmokėtos lėšos buvo deklaruotos Europos Komisijai. 2018 m. buvo reikšmingai padidintas 4 prioritetui skiriamas finansavimas nuo 578 mln. Eur iki 709 mln. Eur. Prioriteto mastu pasiekta finansinio įgyvendinimo pažanga buvo didelė – panaudota daugiau kaip pusė visam laikotarpiui skirtos paramos, lyginant su praeitais metais, panaudotos paramos dalis yra 22 proc. punktų didesnė nei 2017 m. patvirtintos ir išmokėtos paramos dydžiai. 2014–2018 m. buvo paremtas 284.884 ha žemės ūkio paskirties plotas ir 15.001 ha miško paskirties plotas, kuriuose vykdomos su biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsauga susijusios valdymo sutartys. Siekiant vandentvarkos gerinimo 2014–2018 m. buvo paremtas 8.459 ha plotas. Tuo pačiu laikotarpiu paremtas 236.792 ha žemės ūkio paskirties žemės plotas, kuriame buvo vykdomos veiklos, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimo ir dirvožemio erozijos prevencija. Šie plotai daugiausia apėmė žemės ūkio veiklą „Natura 2000“ vietovėse, ekologinį ūkininkavimą, taip pat ūkininkavimą pagal aukštesnius nei privaloma aplinkosauginius reikalavimus,

prisiimtus pagal M10 „Agrarinės aplinkosaugos“ priemonės veiklas, kalbant apie miško plotus, pastarieji buvo remiami pagal M8 „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ priemonę.

5 PRIORITETAS. EFEKTYVUS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMAS

2014–2018 m. pagal 5 prioritetą patvirtinta lėšų suma siekė 47,8 mln. Eur. Iki 2018 m. pabaigos šiam prioritetui išmokėtos paramos suma siekė 25,65 mln. Eur ir sudarė 15 proc. visos 5 prioritetui skirtos lėšų sumos. Beveik visos išmokėtos lėšos buvo deklaruotos Europos Komisijai. 2014–2018 m. parama buvo išmokėta pagal 5D ir 5E tikslines sritis. Dalis 2018 m. 5C tikslinei sričiai skirtų lėšų buvo patvirtinta, tačiau dar neišmokėta. 2018 m. buvo paremtos 2.232 paraiškos, pagal kurias įgyvendinti veiksmai, prisidedantys prie žemės ūkio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) ir amoniako kiekio mažinimo. 831 pareiškėjai gavo paramą įgyvendinant su anglies sekvestracija ir išsaugojimu susijusias valdymo sutartis. Taip pat, 440 valdos gavo paramą miško įveisimui, taip siekiant prisidėti prie anglies dioksido išlaikymo ir sekvestracijos būtent miškininkystėje. Žemės ūkio paskirties žemės plotas, kuriame buvo vykdomos su išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekio mažinimu susijusios valdymo sutartys, siekė 57.773 ha. Iš šio ploto tiesiogiai pagal 5D TS paremtas plotas sudarė 31.258, o netiesiogiai – 26.515 ha. Žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemės plotas, kuriame buvo vykdomos su anglies sekvestracija ir išsaugojimu susijusios valdymo sutartys, siekė 92.568 ha. Tiesiogiai pagal 5E TS paremtas plotas sudarė 25.903 ha, netiesiogiai – 66.665 ha.

6 PRIORITETAS. EKONOMINĖS PLĖTROS IR SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES SKATINIMAS

2014–2018 m. pagal 6 prioritetą patvirtinta lėšų suma siekė 185,8 mln. Eur. Iki 2018 m. pabaigos šiam prioritetui išmokėtos paramos suma siekė 36 mln. ir sudarė 12 proc. visos 6 prioritetui skirtos paramos. 2014–2018 m. paramos lėšos buvo išmokėtos visoms tikslinėms sritims. 2018 m. buvo įgyvendinami 37 projektai, skirti ne žemės ūkio veiklos verslui kaime. Pagal 6A TS 2018 m. baigtuose projektuose buvo sukurtos pirmosios 53 darbo vietos, tačiau tai sudaro tik 2,5 proc. siektino tikslo. 2018 m. buvo įgyvendinami 3.513 veiksmai, kuriais remiama visų rūšių mažos apimties infrastruktūra, kaimo kultūros ir gamtos paveldas bei kraštovaizdis. Dėka 3.496 projektų buvo pakeisti 3.298 asbestinių dangų stogai, rekonstruota 110,12 km kelių, o regioninio planavimo būdu užbaigti 4 mažos apimties infrastruktūros projektai. 2018 m. taip pat įgyvendinta 16 projektų skirtų tradicinių amatų centrų plėtrai ir 1 skirtas investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą bei kraštovaizdį. 2018 m. pabaigoje gyventojų, kurie naudojami geresnėmis paslaugomis ir infrastruktūra, skaičius siekė 118.684 asmenis (arba 11,28 proc. visų kaimo gyventojų). Įgyvendinant LEADER priemones, 2014–2018 m. buvo sukurtos 6 naujos darbo vietos. Paminėtina, kad 2014–2018 m. buvo išmokėta parengiamoji parama vietos plėtros strategijoms (toliau – VPS). Kaip ir 2016 m. atrinktos 49 vietos veiklos grupės (toliau – VVG) (46 kaimo vietovių ir 3 dvisektorės, finansuojamos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (toliau – EŽŪFKP) ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (toliau – EJŪŽF). Gyventojų skaičius, tenkantis VVG, siekia 1.075.726 asmenis ir apima visus Lietuvos kaimo vietovėse gyvenančius žmones. Pagal kitas LEADER priemonės veiklas iš 95 patvirtintų, 2014–2018 m. buvo užbaigti 36 projektai.

3. VEIKLOS REZULTATŲ PLANO (ORIENTYRŲ PASIEKIMO) SITUACIJA

Programoje pateiktame veiklos rezultatų plane nurodyti pagal kiekvieną prioritetą siektini tikslai, t. y. 2018 m. planuojamos pasiekti tarpinės reikšmės (orientyrai) ir 2023 m. planuojamos pasiekti galutinės reikšmės. Veiklos rezultatų plane numatyti 13 rodiklių bei 2 alternatyvūs rodikliai.

Pagal 2 prioritetą, abu orientyro tikslai buvo pasiekti. Taip pat pastebėta, jog prioriteto įgyvendinimas vyksta greičiau nei planuota. 3 prioriteto rodikliai pagal EK reglamentą taip pat laikomi pasiektais, kadangi įskaitant alternatyvų rodiklį į veiklos rezultatų planą įtraukti 4 rodikliai, kuomet vieno iš jų rodiklių reikšmės nesiekia 85 proc. orientyro reikšmės, tačiau viršija 75 proc. orientyro reikšmės, dar vieno rodiklio reikšmės siekia 85 proc., o likusių dviejų išsikeltus tikslus stipriai viršija. 4 prioriteto visi trys orientyro tikslai pasiekti, prioriteto įgyvendinimas vyksta greičiau nei planuota. Analizuojant 5

prioritetą teigtina, jog esant situacijai, kuomet du iš trijų prioriteto orientyrų yra pasiekti daugiau nei 85 proc. apimtimi, o vienas prioriteto orientyras pasiektas 0 proc. apimtimi, laikytina, kad viso prioriteto orientyras yra nei pasiektas, nei nepasiektas. 6 prioriteto orientyrai laikomi pasiektais, kadangi nepaisant vieno rodiklio 83 proc., reikšmės, kitų dviejų rodiklių orientyrų reikšmės stipriai viršytos. Apibendrinant galima teigti, jog 2 ir 4 prioritetai įgyvendinti visiškai sėkmingai, 3 ir 6 – sėkmingai, 5 prioriteto įgyvendinimas vertinamas mažiausiai sėkmingai.

4. VEIKSMAI, SIEKIANT UŽTIKRINTI PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMINGUMĄ

Siekiant užtikrinti 2014–2018 m. Programos įgyvendinimo veiksmingumą ir kokybę, buvo atliekami: 1) Programos pakeitimai; 2) Programos administravimo taisyklių pakeitimai bei inicijuojami ar atliekami nacionalinių teisės aktų pakeitimai; 3) Priemonės įgyvendinimo taisyklių pakeitimai bei kiti veiksmai.

2018 m. buvo inicijuoti 2 Programos pakeitimai – ketvirtasis ir penktasis. 2018 m. birželio 12 d. sprendimu Nr. C(2018) 3841 siekta pareiškėjams sumažinti administracinę naštą, supaprastinti paramos gavimą, taikant supaprastintą išlaidų apmokėjimą ir įvairesnius paramos išmokėjimo būdus, išplėsti potencialių pareiškėjų ratą, patikslinti priemonių aprašą ir pastarąsias papildyti naujomis veiklomis, taip pat patikslinti 2018 m. orientyrų reikšmes bei perskirstyti 5 prioritetų lėšas 4, taip užtikrinant tikslų įgyvendinamumą. 2018 m. gruodžio 6 d. sprendimu Nr. C(2018) 8637 buvo norima paspartinti kompensacijų išmokėjimą, didinti paramos intensyvumą NVO socialinio verslo projektams, sumažinti riziką neįvykdyti prisiimtų įsipareigojimų pagal M11 ir M13 priemones taip pat patikslinti orientyrų reikšmes.

Siekiant supaprastinti ir paspartinti bendrą visoms priemonėms taikomą paraiškų vertinimo ir administravimo tvarką bei paspartinti įgyvendinamus procesus, 2018 m. buvo atlikti du Programos administravimo taisyklių pakeitimai.

2018 m. gegužės 7 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-281 patvirtinti pakeitimai, kurie minėtąsias taisykles išdėsto nauja redakcija. 2018 m. redakcijoje atlikta daugybė korekcinų taisyklių pakeitimų tikslinant sąvokas. Naujojoje redakcijoje paramos lėšų išmokėjimo tvarkos skyriuje taip pat atsisakyta skirsnio apie sąskaitų apmokėjimo būdą. Be to, 2018 m. reakcijoje pertvarkytas projektų įgyvendinimo priežiūros skyriaus projektų ir paramos sutarties pakeitimų skirsnis. 2018 m. spalio 18 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-747 patvirtinti pakeitimai, kuriais patikslinami už Programos priemonių įgyvendinimo koordinavimą atsakingi VI administracijos padaliniai bei šiems priskiriamos funkcijos. Šiame administravimo taisyklių pakeitime taip pat detalizuotas paraiškų papildomo vertinimo procesas.

Siekiant spręsti ir kontroliuoti problemas, iškilusias atskirų priemonių įgyvendinimo metu, 2018 m. taip pat buvo atliekami beveik visų priemonių įgyvendinimo taisyklių keitimai.

5. VEIKSMAI, VYKDANT TECHNINĖS PAGALBOS IR PROGRAMOS VIEŠINIMO REIKALAVIMUS

2014–2023 m. parama Techninei pagalbai teikiama įgyvendinant tris veiklos sritis: 1) Programos įgyvendinimas; 2) Programos informavimas ir viešinimas; 3) Lietuvos kaimo tinklas (toliau – Tinklas). 2014–2023 m. Techninei pagalbai skirtos paramos lėšos siekia 71,91 mln. Eur. Pažymėtina, jog 6 įgyvendinami projektai yra tęstiniai, tad 2018 m. naujos paraiškos nebuvo gautos, o esami projektai papildyti naujomis lėšomis. Šiems projektams 2014–2018 m. išmokėtos paramos suma siekia 37,36 mln. Eur, o tai sudaro 51,9 proc. visų 2014–2023 m. laikotarpiu Techninei pagalbai numatytų lėšų.

Siekiant užtikrinti efektyvų Programos valdymą, įgyvendinimą ir priežiūrą, pagal pirmąją veiklos sritį įgyvendinami 3 projektai (visų trijų galimų paramos gavėjų – ŽŪM, NMA ir ŽŪIKVC). 2014–2018 m. jiems išmokėta 31,88 mln. Eur.

ŽŪM 2018 m. vykdė projektą, kurio tikslas užtikrinti tinkamą ŽŪM, kaip vadovaujančiai institucijai pavestų funkcijų, t. y. Programos valdymas, stebėseną, vertinimas, kontrolė bei auditas, vykdymą. Iš šio projekto lėšų buvo apmokamos darbuotojų išlaikymo išlaidos. Siekiant stiprinti darbuotojų administracinius gebėjimus ir dalintis patirtimi su kitomis šalimis, pastarieji dalyvavo įvairiuose EK organizuojamuose komitetų, darbo grupių posėdžiuose, seminaruose konferencijose ir mokymuose Lietuvoje bei užsienyje. Užtikrinant tinkamą Programos įgyvendinimą, buvo atliekami tyrimai, pirktos konsultavimo paslaugos, įsigytos informacinių sistemų vystymo bei techninio palaikymo paslaugos. Taip pat organizuoti įvairūs su Programos įgyvendinimu susiję posėdžiai, susitikimai ir kiti renginiai.

NMA įgyvendinant projektą, kurio tikslas efektyviai, kokybiškai ir skaidriai administruoti Programos priemones, 2018 m. samdė valstybės tarnautojus ir darbuotojus (dirbę pagal darbo sutartis), kurie vertino su Programa susijusias paraiškas, projektus, atliko įvairias patikras, administravo paramos lėšas bei jų išmokėjimą. Siekiant užtikrinti tinkamą paramos administravimą, NMA darbuotojai dalyvavo tarptautinėse konferencijose, Europos Komisijos organizuojamuose komitetų posėdžiuose, darbo grupėse ir kituose pasitarimuose. Iš projekto lėšų taip pat buvo įsigytos darbuotojų kvalifikacijos kėlimo paslaugos. Be to, buvo naudojamos ekspertų ir konsultantų paslaugos. Taip pat įsigytos patikros vietoje atlikti būtinos paslaugos ir prekės. Siekiant užtikrinti nepertraukiamą ir kokybišką Žemės ūkio paramos administravimo informacinės sistemos veiklą bei kitų pagalbinių NMA vidinių informacinių sistemų valdymą ir vystymą, 2018 m. buvo įsigytos informacinių sistemų vystymo bei techninio palaikymo paslaugos.

Įgyvendinant ŽŪIKVC projektą, kurio tikslas užtikrinti techninę pagalbą Programos įgyvendinimui, 2018 m. buvo užtikrinamas sklandus paraiškų priėmimo informacinės sistemos ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro administravimas, žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimas bei žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimas. Iš projekto lėšų buvo apmokamos darbuotojų darbo užmokesčio ir kitos su juo susijusios išlaidos. Taip pat apmokamos minėtų darbuotojų išlaikymo išlaidos (komunalinės, valymo, ryšių, automobilių išlaikymo, automobilių nuomos, degalų ir kt). Siekiant ugdyti gebėjimus ŽŪIKVC darbuotojai dalyvavo konferencijose, mokymuose bei kituose renginiuose Lietuvoje ir užsienyje.

Pagal antrąją veiklos sritį įgyvendinami 2 projektai skirti Programos viešinimo ir informavimo veikloms (abiejų galimų paramos gavėjų – ŽŪM ir NMA). 2014–2018 m. šiems išmokėta 5,09 mln. Eur. Įgyvendinant viešinimo veiklas siekiama skleisti informaciją apie kaimo plėtros procesus, paramos galimybes, pristatant kaimo plėtros politikos strateginius sprendimus, paramos administravimo tvarką bei geruosius pavyzdžius. Taip pat buvo siekiama informuoti plačiąją visuomenę apie Programos vaidmenį bei pasiekimus žemės ūkyje, miškų ūkyje ir kaimo plėtroje. Be to, įvairiomis viešinimo priemonėmis užtikrinamas paramos administravimo skaidrumas.

Iš ŽŪM įgyvendinamo projekto, kurio tikslas pasitelkiant įvairius informavimo veiksmus, efektyviai skelbti informaciją apie kaimo plėtros procesus, paramos galimybes žemės ūkiui, miškų ūkiui ir kaimo plėtrai bei informuoti visuomenę apie Programos vaidmenį ir pasiekimus žemės ūkyje, miškų ūkyje ir kaimo plėtroje, lėšų 2018 m. buvo organizuojamas informacijos apie Programą viešinimas, pasitelkiant internetą, radiją, televiziją ir spaudą. Taip pat buvo organizuojami informaciniai renginiai, seminarai bei parodos, skirtos ūkininkams, socialiniams partneriams ir kitoms tikslinėms grupėms. Minėtųjų renginių metu buvo dalinami marškinėliai, kepuraitės, atšvaitai, puodeliai, kuprinės su KPP logotipais, taip siekiant informuoti plačiąją visuomenę apie Programą ir jos priemones. Reklaminė kampanija buvo organizuojama ir socialiniame tinkle „Facebook“.

NMA įgyvendinant projektą, kurio tikslas objektyvios, tikslios informacijos sklaidimas apie EŽŪFKP paramą kaimo plėtrai tikslinėms auditorijoms, 2018 m. naudojo tokios komunikacijos priemones kaip interneto naujienų portaluose ir specializuotuose žemės ūkio sektoriaus naujienų portaluose publikuojamas informacines rubrikas, pagrindiniuose radijo kanaluose transliuojamas informacines rubrikas, nacionaliniuose, specializuotuose ir regioniniuose leidiniuose skelbiamą informacinę medžiagą bei kvietimus teikti paraiškas. Taip pat buvo organizuojami įvairūs renginiai, kuomet

informacija buvo suteikiama pareiškėjams, paramos gavėjams bei socialiniams partneriams. Dalyvauta ir renginiuose/parodose, kur buvo pristatomos įvairios paramos priemonės. Be to, organizuotos vaizdo transliacijos, kurių metu buvo informuojama apie paramai gauti reikalingus dokumentus, reikalavimus bei šių administracinius įgyvendinimus. Reklaminė kampanija vykdyta ir socialiniame tinkle „Facebook“.

Pagal trečiąją veiklos sritį įgyvendinamas 1 projektas (Tinklo sekretoriato funkcijas vykdančio ŽŪM). 2014–2018 m. šiam išmokėta 395 tūkst. Eur suma. Siekiant sudaryti sąlygas tinkamam Tinklo funkcionavimui ir Tinklo veiksmų programos įgyvendinimui, taip pat užtikrinti keitimąsi patirtimi ir geraja praktika, 2018 m. buvo organizuotas vienas LEADER metodo įgyvendinimo koordinavimo darbo grupės ir vienas Tinklo veiklos koordinavimo grupės posėdis. 2018 m. taip pat buvo administruota interneto svetainė, organizuojami seminarai, apskritojo stalo diskusijos, kiti renginiai, VVG mokymai, skirti informavimui apie Programos įgyvendinimą ir komunikacijos tarp kaimo plėtros dalyvių skatinimui.

Siekiant detaliau įvertinti Tinklo tinkamumą, veiklos rezultatyvumą ir efektyvumą, šio vertinimo metu buvo atlikta Tinklo narių apklausa. Prašymas užpildyti apklausą elektroniniu paštu buvo išsiųstas 328¹ Tinklo nariams. Atsakymai buvo gauti iš 64 narių. Atsižvelgiant į apklausos imties dydį ir gautų atsakymų skaičių galima teigti, kad gauti apklausos rezultatai su 10 proc. statistine paklaida esant 95 proc. tikimybei atitinka visos analizuojamos aibės nuomonę. Anot apklaustųjų, Tinklo vykdomos veiklos yra tinkamos siekiant užsibrėžtų tikslų, tačiau dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo Tinklo sekretoriato, neišnaudojamas galimas Tinklo potencialas. Remiantis stebėsenos ir apklausos duomenimis, galima daryti išvadą, kad pastaruoju metu Tinklo veikla nėra pakankamai gyvybinga. Tinklo nariams trūksta informacijos apie Tinklo vykdomas veiklas, jie taip pat nesijaučia pakankamai į jas įtraukti. Anot apklaustųjų, labiausiai efektyviomis komunikacijos priemonėmis laikomos: bendro pobūdžio renginių organizavimas, www.kaimotinklas.lt svetainė, šiek tiek mažiau efektyviomis KPP projektų konkursų organizavimas bei popierinių ir elektroninių informacinių leidinių leidyba. Paramos gavėjų gebėjimus labiausiai padidino bendro pobūdžio renginiai, mokymai ir gerosios praktikos sklaidos iniciatyvos. Prie KPP įgyvendinimo kokybės labiausiai prisidėjo gerosios praktikos sklaidos iniciatyvos bei mokymai. Kaimo plėtros dalyviams keistis informacija labiausiai paskatino KPP projektų konkursai ir bendro pobūdžio renginiai.

¹ Apklausos buvo išsiųstos mažesniai skaičiui narių, nes www.kaimotinklas.lt pateiktame LKT narių sąrašė dalis el. pašto adresų buvo nurodyti neteisingai arba dubliavosi.